روزنه

۱۶ بند برای واکنش متناسب به تحریکات آمریکا

• «هیئت نظارت بر اجرای برجام» شامگاه دوشنبه با حضور تمامی اعضا به ریاست حسن روحانی رئیس‌جمهوری تشکیل جلسه داد. در این جلسه پس از استماع گزارش‌های وزارت امور خارجه و سازمان انرژی اتمی، آخرین وضعیت قانون تحریم جدید آمریکا و تبعات آن مورد بحث و بررسی اعضا قرار گرفت.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، اعضای هیئت نظارت، بر نقض تعهدات آمریکا در برجام به‌خصوص مفاد بندهای ۲۶، ۲۸ و ۲۹ تأکید داشته و بر ضرورت پاسخ مقتدرانه، متناسب و هوشمندانه جمهوری اسلامی ایران به موضع‌گیری‌های دولت آمریکا تأکید کردند. هیئت نظارت، ضمن استقبال و حمایت از پیش‌نویس طرح قانون «مقابله با اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه» که در مجلس محترم شورای اسلامی در دست بررسی است، تصمیماتی را در ۱۶ بند برای واکنش متناسب به تحریکات آمریکا اتخاذ کرد که متعاقبا از سوی رئیس‌جمهور به دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله وزارت امور خارجه و سازمان انرژی اتمی ابلاغ خواهد شد. در این جلسه اعضای هیئت نظارت، همچنین از بیانیه اخیر کمیسیون مشترک برجام که به وسیله مسئول سیاست خارجی اروپا و رئیس کمیسیون مبنی بر «ضرورت پایبندی همه اعضا به همه مفاد برجام همراه با حسن‌نیت و در فضایی سازنده» منتشر شد، استقبال کرده و درعین‌حال بر ضرورت پیگیری جدی مطالبات کشورمان از این کمیسیون در جلسه بعدی آن تأکید کردند.

در همین حال «علی لاریجانی» رئیس مجلس شورای اسلامی روز گذشته در جمع خبرنگاران در استان قم، گفت: «در جلسه هیئت نظارت هسته‌ای اینکه چه مقدار تحریم‌های جدید آمریکا با برجام مخالف است، مورد بررسی قرار گرفت و معلوم شد این موضوع با بندهای مختلف برجام تعارض دارد».

به گزارش «ایسنا» لاریجانی افزود: «درخصوص اعمال تحریم‌های جدید آمریکا علاوه بر اینکه اقدامات دیپلماتیک صورت بگیرد، باید شکایتی نیز به شورا و کمیسیون مربوطه در این رابطه ارسال شود که این موضوع صورت گرفته است و در این راستا اطلاعیه‌ای که از سوی کمیسیون مربوطه صادر شده، بیانگر این است که آمریکایی‌ها تخلفاتی در اجرای برجام داشته‌اند و برخی از کشورها به صورت بسیار صریح بیان کردند که اقدامات آمریکا نقض برجام محسوب می‌شود و در جلسه بعدی این موضوعات در سطح وزرا بررسی می‌شود».

او ادامه داد: «در جلسه نظارت هسته‌ای درخصوص ۱۶ مورد تصمیماتی اتخاذ شد که برخی از آنها به اقدامات دیپلماتیک مربوط می‌شود و برخی اقدامات را باید سازمان انرژی اتمی، وزارت امور خارجه و سایر دستگاه‌ها انجام دهند و مقرر شد رئیس‌جمهور تک‌تک این موارد را به دستگاه‌های مربوطه ابلاغ کند تا انجام شود». رئیس مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: «نقض برجام از سوی آمریکایی‌ها از نظر ما در هیئت نظارت هسته‌ای با توجه به استنادات، روشن است».

لاریجانی افزود: «آمریکایی‌ها به دنبال این هستند که مانع اجرای توافق هسته‌ای شوند و در این موضوع تردیدی نیست و شاید تصمیم آنها برای تصویب قانون جدید به این خاطر است که فضاسازی‌ای صورت بگیرد تا در ایران سرمایه‌گذاری کمتری انجام شود». او با اشاره به اینکه «در اجلاس G۲۰ آقای ترامپ به کشورهای دیگر توصیه کرده بود در ایران سرمایه‌گذاری نکنند»، گفت: «این‌گونه اظهارنظرها خلاف است و براساس برجام نباید چنین فضاسازی‌ای شود و البته بیانگر این موضوع است که قصد آنان چیست. بنابراین ایران باید با قاطعیت و درایت به نحوی عمل کند که مانع از دستیابی آمریکایی‌ها به هدفشان شود».

او در ادامه گفت: «رسانه‌ها باید به موضوعات مذکور توجه کنند تا در فضاسازی‌هایی که از سوی آمریکایی‌ها صورت می‌گیرد، قرار نگیرند، زیرا واقعا این‌طور نیست که آمریکایی‌ها بتوانند به‌تنهایی چنین کاری انجام دهند، مخصوصا اینکه کشورهای مهم به آمریکایی‌ها خرده گرفته‌اند که عملکرد صحیحی ندارد و بعد از مصوبه آمریکایی‌ها، روس‌ها، چینی‌ها و فرانسوی‌ها و دیگران به کار آمریکایی‌ها خرده گرفتند، بنابراین باید تلاش شود در ایران روند سرمایه‌گذاری تسریع شود». رئیس مجلس افزود: «ان‌شاءالله اقدامات ۱۶گانه‌ای که مصوب شده با سرعت انجام شود تا پاسخ جدی‌تری به اقدامات آمریکا داده شود». محمدجواد ظریف وزیر خارجه هم که در استانبول به سر می‌برد، گفت: «برجام براساس بی‌اعتمادی مذاکره شده و هیچ جایی از برجام نمی‌توانید پیدا کنید که در آن نشانه‌ای از اعتماد متقابل باشد و تمام برجام نشان‌دهنده این است که طرف‌های مذاکره‌کننده و مخصوصا ایران نسبت به سیاست‌های آمریکا بی‌اعتماد بوده است».

او افزود: «در این توافق امکان اقداماتی که می‌تواند به خروج از برجام منجر شود، به صورت صریح پیش‌بینی شده است». ظریف ادامه داد: «اما اینکه چه زمانی وقت این باشد که ما به این اقدامات دست بزنیم، تصمیمی است که هیئت نظارت بر برجام می‌گیرد؛ حتما باید نقضی صورت گرفته باشد که این نقض جمهوری اسلامی ایران را از بهره‌برداری اصلی از برجام محروم کند که در آن صورت ایران تصمیم مقتضی را خواهد گرفت».

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری

اعضای کمیته تعامل اصلاح‌طلبان از جزئیات دیدار با روحانی می‌گویند

ماجرای ۳ فهرست کابینه

ادامه از صفحه اول

جلسه‌ای که رئیس‌جمهور منتخب از فهرست‌های پیشنهادی که برای کابینه دریافت کرده، سخن گفته است. به روایت افشین حبیب‌زاده- دیگر عضو این کمیته - حسن روحانی چندی‌قبل از سه گروه با محوریت اسحاق جهانگیری، اصولگرایان معتدل و نیز ستاد انتخاباتی خود درخواست کرده تا فهرست ارائه دهند. به گفته حبیب‌زاده که در جلسه دیدار با روحانی حضور داشت، روحانی توضیح داده که از حزب اعتدال و توسعه در قالب ستاد انتخاباتی خواسته برای کابینه فهرست ارائه دهند.

روایت فرامرزیان دراین‌باره با روایتی که حبیب‌زاده ارائه کرده، اندکی تفاوت دارد. به گفته او روحانی گفته از مجموعه دفتر خودش، اصولگرایان معتدل و نیز آقای جهانگیری خواسته بوده فهرست پیشنهادی خود برای کابینه را ارائه دهند. رئیس دفتر روحانی، محمد نهاوندیان است که گرایش اصولگرایی او قوی‌تر است. به گفته فرامرزیان و حبیب‌زاده اگرچه روحانی درباره مصداق اصولگرایان معتدل صحبتی نکرده، اما مقصود از این گروه، حامیان علی لاریجانی است. حبیب‌زاده می‌گوید بخشی از حامیان روحانی در انتخابات، اصولگرایانی بودند که در زمره حامیان لاریجانی تعریف می‌شدند. حبیب‌زاده در ادامه از پیشنهاد روحانی به اصلاح‌طلبان می‌گوید: «روحانی گفت شما هم فهرست پیشنهادی خود را ارائه کنید. اما شورای عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان فهرستی ارائه نکرده است». او و فرامرزیان متفق‌القول فهرستی را که اسحاق جهانگیری ارائه داده، فهرست منتسب به اصلاح‌طلبان معرفی می‌کنند. بااین‌حال هیچ کدامشان این فهرست پیشنهادی را ندیده‌اند.

جلسه روحانی با اعضای پیشنهادی کابینه دوازدهم

حالا که زمان زیادی تا رونمایی از فهرست پیشنهادی روحانی نمانده، افشین حبیب‌زاده می‌گوید: «شنیده‌ام که آقای روحانی با چهره‌هایی که آنها را در کابینه دوازدهم قرار داده، نشستی برگزار کرده است». اگر این خبر صحت داشته باشد، به معنی اتمام کار از سوی روحانی است. با این حال حبیب‌زاده می‌گوید: «احتمالا رئیس‌جمهوری خواسته در این دیدار مطالبات و خواسته‌های خودش را بگوید و از طرفی برنامه‌های وزرا را دریافت کند تا متوجه شود چه کسانی از تسلط، آگاهی و آمادگی بیشتری برخوردار هستند و اگر نتوانند نظر روحانی را تأمین کنند، آنها را تغییر دهد. این نشان می‌دهد که هنوز چیزی قطعی نشده است».

محمود احمدی‌نژاد در کابینه اول خود مشابه چنین اقدامی را انجام داده بود، البته زمانی که کابینه‌اش شکل گرفته بود؛ او از وزرایش میثاق‌نامه گرفت. روحانی میثاق‌نامه نگرفته با این حال با آنهایی که قصد دارد نامشان را در کابینه قرار دهد، نشست گذاشته است. آن هم در شرایطی که به گفته فرامرزیان «مثلا در همین ترکیب دولت یازدهم گفته شده که در برخی حوزه‌ها و تیم‌ها مثل تیم اقتصادی جابه‌جایی انجام خواهد شد؛ در این جابه‌جایی اما کسی که اصلاح‌طلب‌تر است، حذف شده و کسی که گرایش بیشتری به اصولگرایان دارد، جانشین شده است». اشاره‌اش به رفتن طیب‌نیا و جایگزینی احتمالی او با نهاوندیان است.

بهانه حذف‌ها

فرامرزیان معتقد است: «اینکه گفته شود این چهره‌ها به دلایلی سیاسی یا حساسیت‌های بیرونی حذف می‌شوند، بهانه است. چراکه بیانیه دفتر مقام معظم رهبری نشان داد حساسیتی در این مورد وجود ندارد». او می‌گوید: «حضور چهره‌های ضعیف نمی‌تواند نشان‌دهنده تلاش روحانی برای اجرای مطالباتی باشد که وعده آن را در انتخابات داده است». او ادامه می‌دهد: «انتظار ما از روحانی است که خودش باید حساسیت‌ها دراین‌باره را دریافت کند».

جای خالی زنان

فرامرزیان در همین رابطه به حذف حضور زنان در کابینه دوازدهم اشاره می‌کند؛ «اگر حضور زنان در کابینه محقق نشود، ما به عنوان فعالان زن درباره ارتباط و تعامل با زنان باید تجدید نظر کنیم. چراکه با این شرایط نباید انتظار داشته باشیم که زنان باز هم فعالانه در عرصه حاضر شوند». حسین مرعشی سخنگوی حزب کارگزاران هم در گفت‌وگو با تسنیم، در نظری مشابه ابراز کرده است: «در جامعه یک خواست عمومی وجود دارد که مطالبه برحق و صحیحی است و آن هم این است که بانوان ۵۰ درصد جامعه هستند، اما سهمشان در مدیریت جامعه کم است و باید افزایش پیدا کند. بنده نیز حامی و موافق این مطالبه منطقی هستم. من فکر می‌کنم این حق مسلم بانوان و جامعه است. در واقع هم بانوان نیاز به بروز استعدادهایشان دارند و هم جامعه و ملت ایران حق بهره‌وری از مدیریت شایسته بانوان در مدیریت دولتی را دارند». حبیب‌زاده درباره اعمال فشار برخی گروه‌ها در کابینه دوازدهم می‌گوید: «دولت در معرفی کابینه زیر فشار گروه‌های مختلفی قرار گرفته است. این گروه‌ها تلاش می‌کنند سهم بیشتری از قدرت و هیئت دولت در اختیار داشته باشند». او ادامه می‌دهد: «بااین‌حال فشارها در حد مذاکرات است و درباره معرفی وزیر زن هم به‌هرحال گروه‌های زنان در حال طرح‌کردن مطالبات خود هستند و اینها قطعا به گوش رئیس‌جمهوری می‌رسد». او می‌گوید: «آقای روحانی حتی به ما گفت برخی از افراد و اشخاص و چهره‌ها هم فهرست پیشنهادی خود را ارائه داده‌اند و آنها را دریافت کرده است». از نظر حبیب‌زاده مجموعه این روند مثبت است، چراکه نشان می‌دهد روحانی به همه نظرها حتی نظر اشخاص هم توجه کرده است. به نظر می‌رسد صفایی‌فراهانی هم با بخش پایانی صحبت حبیب‌زاده هم‌نظر است؛ او معتقد است «آنچه لازم است درباره انتخاب افراد در نظر گرفته شود، مسائل ملی است و چنانچه قرار باشد نگاه به کابینه، نگاه جناحی باشد، حال گرایش به هر جناحی که باشد، مطمئنا کشور از چنین موضوعی لطمه خواهد خورد». او تأکید می‌کند: «اصلاح‌طلبان نه در دوره اول سهم‌خواهی کردند و نه امروز به‌دنبال سهم‌خواهی هستند، آنچه مدنظرشان است و برای آنها اهمیت دارد، این است که منافع ملی حفظ شود و مشکلات کشور به حداقل برسد و مردم بتوانند در وضعیت و شرایط بهتری زندگی کنند؛ بنابراین آنچه اصلاح‌طلبان به‌دنبال آن هستند، این است که مصلحت مردم و کشور تأمین شود، نه اینکه این شخص در کابینه قرار داده شود و یا فلان فرد در کابینه نباشد».

فرامرزیان هم در ادامه گفت‌وگوی خود با «شرق» به همین موضوع اشاره می‌کند: «هدف از این نقدها تأکید بر حضور اصلاح‌طلبان در کابینه نیست، بلکه محض یادآوری به روحانی است تا گزینه‌هایی را انتخاب کند که بتوانند وعده‌های رئیس‌جمهور منتخب را عملیاتی کنند». بااین‌حال با تردید ادامه می‌دهد: «شرایط به سمتی می‌رود که مجموعه‌ای که پشت آرای روحانی قرار داشت، عملا کمترین اثرگذاری را در مباحث مربوط به کابینه دوازدهم داشته است».

کارتازه جهانگیری

مصداق سخنان فرامرزیان به‌ویژه آنجا که به موضوع تغییرات در تیم اقتصادی اشاره می‌کند، احتمالا می‌تواند اسحاق جهانگیری و تغییر برنامه‌هایی باشد که برای او تعریف شده بود. اسحاق جهانگیری بعد از انتخابات قرار بود مسئولیت چینش تیم اقتصادی را به‌عنوان فرمانده قرارگاه اقتصاد مقاومتی برعهده بگیرد که میسر نشد. تیمی که اسحاق چیده بود مشتمل بر ویسه، نیلی، نجفی و رئیس صندوق توسعه ملی بود. با قطعی‌شدن عدم حضور نجفی در کابینه دوازدهم، او به سمت شهرداری تمایل پیدا کرد. تنها رویداد جدیدی که از روز پنجشنبه هفته گذشته اتفاق افتاده، جدی‌شدن حضور دوباره مسعود نیلی در کابینه است. قرار بود جهانگیری در این دوره درباره تیم اقتصادی اختیار تام داشته باشد، اما شنیده‌ها حاکی از آن است که محمدباقر نوبخت و محمود واعظی در چینش وزیران اقتصادی کابینه نقش پررنگ‌تری یافته‌اند. بااین‌همه جهانگیری همچنان در نقش معاونت رئیس‌جمهوری در دولت دوازدهم حضور خواهد داشت؛ با همان اختیاراتی که قبلا داشت، بدون اینکه به دایره این اختیارات اضافه شود. این در حالی است که حضور جدی جهانگیری در بحبوحه انتخابات، تأثیری انکارناپذیر در پیروزی روحانی داشت، اما حالا یک حلقه خاص دوباره به صدر آمده و در چینش کابینه تأثیرگذار شده است.

روایت قالیباف از کناره‌گیری به نفع رئیسی

آمار می‌گفت من باید بمانم

شرق: رأی من بیشتر از رئیسی بود؛ اگر به‌جای او من مانده بودم، با فاصله کمتری رقابت را به حریف واگذار می‌کردیم و چون اصولگرایی رأی به رفتن من و ماندن رئیسی داد، پس اصولگرایی دچار بحران است و نیاز به نوسازی دارد. این جملات چکیده و خلاصه سخنان و کنش‌های این روزهای قالیباف و حامیانش است. چه در بیانیه «نواصولگرایی» خود آقای شهردار، چه در مصاحبه‌ها و توییت‌های یاران و نزدیکانش و چه گفته‌های صریح دوشنبه‌شب خودش در برنامه تلویزیونی جهان‌آرای صداوسیما، حرف این است که آقای شهردار با وجود اینکه رأی بیشتری از رئیسی داشت؛ اما فداکارانه کنار کشید. آنها معتقدند نظرسنجی‌ها همه به نفع قالیباف بوده؛ اما قالیباف برای اینکه وحدت را در اصولگرایی مخدوش نکند، ایثار کرده و کنار رفته است. قالیباف گفته است: «من به این نتیجه رسیدم اگر در انتخابات ۹۶ نتیجه دیگری حاصل شود، خواهند گفت مشکل در نداشتن وحدت بود». قالیباف معتقد است عملکردش در شهرداری از سوی مردم در مقایسه با دو شهردار قبلی، بالاتر ارزیابی شده و همین یعنی قطعا در رقابت‌های ریاست‌جمهوری هم با اقبال روبه‌رو می‌شده است. او گفته است: «من نظرسنجی‌های مختلف را از گرایش‌های گوناگون دیدم. نمره مردم به این شکل بود که من نفر اول بودم، کرباسچی نفر دوم و احمدی‌نژاد نفر سوم».

آیا واقعا نظرسنجی‌ها به نفع قالیباف بود؟

قالیباف گفته: « همه آمار و اطلاعات، نشان می‌داد من باید در صحنه بمانم؛ اما فضای اردوگاه به این شکل بود که وقتی می‌گفتند یکی باید کنار برود، همه به من نگاه می‌کردند. من اگر می‌ماندم، یا انتخابات به دور دوم کشیده می‌شد یا با یک فاصله اندک یک‌درصدی انتخابات را می‌باختیم».

این در حالی است که بر اساس نتایج مؤسسات نظرسنجی، چند روز مانده به انتخابات، آرای قالیباف در استان تهران حدود ۱۶درصد اعلام شده بود. کاهش رأی قالیباف در حالی بود که رأی مثبت سیدابراهیم رئیسی هرچند کند و ملایم؛ اما رو به ازدیاد بود. نظرسنجی ایسپا در ۲۰ اردیبهشت، نشان می‌داد رئیسی دو درصد از قالیباف جلوتر بود. وقتی هم که قالیباف انصراف داد، اعلام شد کم‌شدن آرای قالیباف و درعین‌حال اضافه‌شدن به سبد رأی رئیسی، به شکلی بوده که در برخی نظرسنجی‌ها او تبدیل به نامزد اصلی اصولگرایان شده و همین باعث تصمیم قالیباف شده است. نه حامیان قالیباف و نه خودش در برنامه جهان‌آرا اشاره‌ای به اینکه کدام نظرسنجی و در چه زمانی او را جلوتر از رئیسی نشان می‌داده، نکرده‌اند.

«آرای قالیباف به سبد رئیسی ریخته نشد؛ اما در صورت کناررفتن رئیسی، قطعا بخش درخور توجهی از آرای رئیسی، به سبد قالیباف ریخته می‌شد»؛ شاید تنها بخش درست ادعاهای قالیباف و حامیانش، همین گزاره باشد. همان زمان هم گفته می‌شد این مسئله که سبد آرای قالیباف کاملا به سبد رئیسی ریخته می‌شود، اشتباه است؛ اگرچه سهم بزرگی از این سبد به سوی رئیسی خواهد رفت؛ اما در نهایت بخشی از این سبد رأی که به روحانی می‌رسید، باعث برتری او خواهد شد. نظرسنجی «ایپو» همان زمان نشان می‌داد از میان افرادی که به قالیباف رأی می‌دهند، کمی بیش از ۲۰ درصد به روحانی و حدود ۳۰ درصد به رئیسی رأی خواهند داد. بر اساس نظرسنجی‌های همین مؤسسه و همچنین ایسپا (وابسته به جهاد دانشگاهی)، مجموع آرای حامیان دولت (روحانی، جهانگیری و هاشمی‌طبا) بیش از مجموع آرای اصولگرایان بود.

ادامه در صفحه ۱۹

خبر

رایزنی ظریف با چاووش‌اوغلو در استانبول

• **شرق:** محمدجواد ظریف که برای حضور در اجلاس فوق‌العاده وزاری خارجه سازمان همکاری اسلامی به استانبول سفر کرده، در حاشیه این اجلاس با چاووش‌اوغلو، وزیر خارجه ترکیه، ملاقات و گفت‌وگو کرد. این دیدار در حالی انجام شد که دو کشور همسایه علاوه بر مسائل دوجانبه و مذاکرات مرتبط با سوریه با هم موضوعات مشترکی دارند. براساس اخبار اعلام‌شده از این ملاقات، ظریف در این ملاقات بر اهمیت نشست فوق‌العاده کمیته اجرائی وزرای امور خارجه کشورهای اسلامی درباره فلسطین تأکید و اظهار کرد: امیدوارم نتیجه این نشست به اتحاد کشورهای اسلامی در مقابله با مظالم رژیم صهیونیستی علیه فلسطین منجر شود. همچنین در این ملاقات دو وزیر درباره مسائل مختلف روابط دوجانبه گفت‌وگو کردند. تلاش برای رسیدن به حجم مبادلات دو کشور به ۳۰ میلیارد دلار و برداشتن موانع توسعه همکاری‌ها و نیز موافقت برای برگزاری شورای عالی راهبردی دو کشور در آینده در تهران از محورهای این دیدار بود. ظریف و چاووش‌اوغلو در این ملاقات همچنین درباره موضوعات منطقه‌ای و سوریه تبادل‌نظر و بر تقویت گفت‌وگوهای آستانه درباره سوریه تأکید کردند. همچنین در حاشیه این اجلاس، ظریف با همتای اندونزیایی خود دیدار کرد. روز گذشته نشست فوق‌العاده وزرای خارجه سازمان همکاری اسلامی در ارتباط با تحولات اخیر در فلسطین و مسجدالاقصی برگزار شد.

مذاکره در روسیه
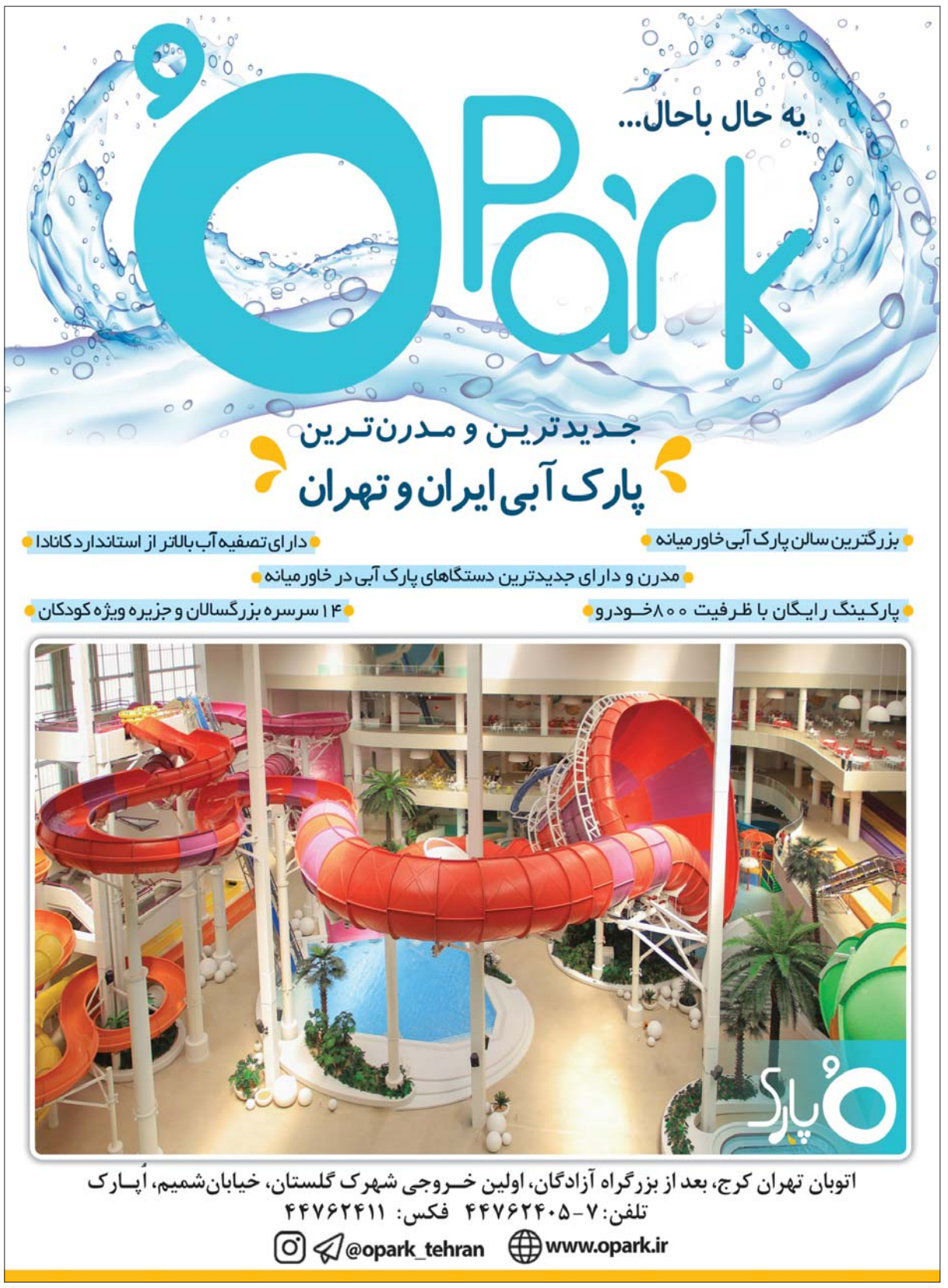
• **ایسنا:** حسین جابری‌انصاری، معاون عربی و آفریقای وزارت امور خارجه و مذاکره‌کننده ارشد ایران، در سفر به مسکو با میخائیل باگدانوف، معاون وزیر امور خارجه و نماینده ویژه رئیس‌جمهور روسیه در امور خاورمیانه، دیدار کرد. در این ملاقات طرفین بر لزوم ادامه مذاکرات صلح آستانه تأیید کردند. جابری‌انصاری در این دیدار بر لزوم ایجاد افق سیاسی برای خروج از بحران در سوریه و نیز مسئولیت کشورها برای کمک به مردم محروم سوریه و ایجاد زمینه کمک‌رسانی و بازگشت آوارگان به سرزمین خود، تأکید کرد. وی با اشاره به اهمیت مسئله بازسازی سوریه اذعان کرد ایران، روسیه و ترکیه در چارچوب اجلاس آستانه می‌کوشند تمامی این مسائل را بررسی و بهترین راه را برای اجرائی‌سازی آن انتخاب کنند.